

ÅRSRAPPORT fra PULS for studieåret 2016 - 2017

KOMPETANSEUTVIKLING

- Basisstudiet i høgskolepedagogikk
- Digitale verktøy og medier
- Workshops og korte kurs

STUDIEKVALITETET

Avdelingsovergripende
studentevaluering av undervisnings-
og læringsmiljøer

HØGSKOLEPEDAGOGISK FORSKNING OG UTVIKLING

Konsultasjon, veiledning og organisering
av høgskolepedagogiske og digitale FoU-
prosjekter

SAMARBEID OG NETTVERKSBYGGING

- **Internt** i høgskolen
- **Eksternt** med nasjonale og
internasjonale UoH-
pedagogiske miljøer

Innhold

PULS' mandat og kjerneområder	2
Bemanning	2
Kompetanseutvikling	3
Revidering av studieplan for praktisk høskolepedagogikk	3
Digitale verktøy og medier i fleksibel og nettbasert utdanning	4
Ukentlige kortkurs	5
Studiekvalitet	5
FoU/ Prosjektoppfølgning	6
Oppfølging og veiledning av pilotprosjekt undervisningsopptak	7
Faglig organisering og veiledning av 14 digitale utviklingsprosjekter	7
Utlysning, vurdering og oppfølging av pilotprosjekter til Canvas	7
Samarbeid og nettverksbygging	7
Møtedeltakelse	7
Alumnigruppe - DigiPed	8
Nasjonale webinarer	8
UNINETT sitt prioriteringsråd for undervisningsstøtte	8
Deltakelse på kurs/ konferanser	8
Oppsummering og utfordringer	9

PULS' mandat og kjerneområder

PULS er forkortelse for Pedagogisk Utviklings og LæringsSenter. PULS' sitt mandat er å bidra til å opprettholde og utvikle høy studie- og undervisningskvalitet ved å:

- stimulere til samarbeid innenfor undervisning, formidling, utvikling og forskning
- bidra til økt bruk av digitale verktøy og medier i utviklingen av HiØs studieprogrammer og undervisningstilbud.

Denne rapporten tar er bygd opp rundt PULS sine fire kjerneområder;

- Kompetanseutvikling
- Studiekvalitet
- Høgskolepedagogisk forskning og utvikling
- Samarbeid og nettverksbygging.

Våren 2016 la PULS fram et strateginotat for perioden 2016-2018 der PULS sitt mandat og kjerneområdene er nærmere omtalt.

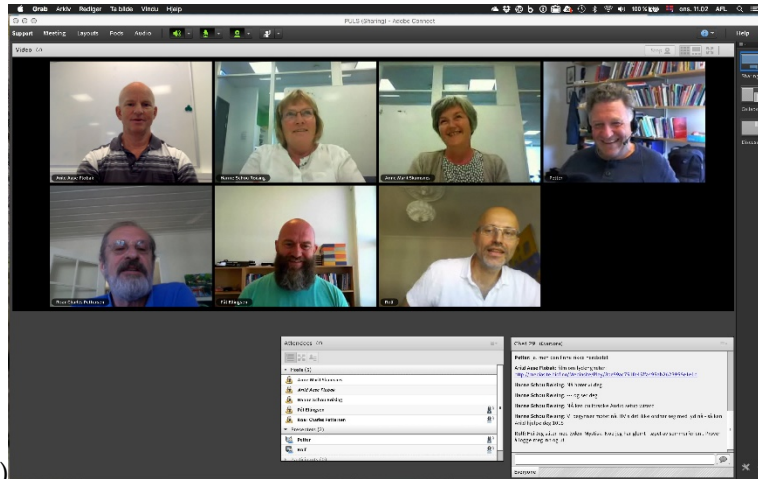
Strateginotatet er presentert for høgskolens ledergruppe og er forankret der.

Bakgrunnen for det nevnt strateginotat er blant annet begrunnet med de satsingsområdene i strategisk plan som berører høgskolepedagogiske aktiviteter. Dette gjeler i særlig grad pedagogisk bruk av digitale verktøy som følger opp virksomhetsmål om «å utvikle pedagogiske metoder og studiemodeller med digitale løsninger som styrker studentenes læringsutbytte” og mål om” å ligge langt fremme i utviklingen av fleksible utdanningsmodeller med digitale løsninger som tilbys både i fleksible studietilbud og studiestedsbaserte programmer” (Strategisk plan 2015-2018, s. 12-13). Strateginotatet ligger nederst på denne siden: <https://blogg.hiof.no/puls/>

Bemanning

I studieåret 2016 – 2017 har bemanning vært som følger;

- Hanne Røising, leder (100% stilling)
- Arild Flobak (100% stilling)
- Anne Skumsnes (60% stilling)
- Pål Ellingsen (50% stilling)
- Roar Pettersen (ca. 20% stilling)
- Rolf Baltzersen (20% stilling)
- Petter Mathisen (20% stilling)

Skjerm bilde fra PULS-møte i Adobe Connect

[Les mer om PULS](#)

Kompetanseutvikling

Et av kjerneområdene for PULS er tilrettelegging for kompetanseutvikling for høgskolens ansatte. Her beskrives aktiviteter som har vært knyttet til dette i inneværende studieår.

Revidering av studieplan for praktisk høgskolepedagogikk

I samråd med faglig ledelse ble studieplanen for basisstudiet i høgskolepedagogikk revidert studieåret 2016-2017. Dette året ble basisstudium i høgskolepedagogikk gjennomført.

Det reviderte studiet har økt fokus på digitale undervisningsformer som en selvfølgelig del av moderne undervisningspraksis. Hovedpunkter i den nye studieplanen kan knyttes til følgende punkter:

Organisering med økt fleksibilitet

Studiet er organisert med fire fysiske samlinger mellom 1 og 3 dager, og fire webinarer á ca. tre timer. Vurderingsordningen i studiet er en individuell mappe med tre oppgaver. Disse er tett knyttet til tre arbeidsoppgaver og målsettingen er å ha en organisering der analoge og digitale elementer skaper et helhetlig opplegg. Studiet vil organiseres i det nye LMS-et til høgskolen, Canvas, og vil være et av prøveprosjektene i dette høsten 2017.

Vektlegging av digitale undervisningsformer

Hovedhensikten med å endre studieplanen til også å inkludere digitale undervisningsformer, var å gi lærerne redskaper til selv å kunne undervise på digitale plattformer. Da trenger man både kunnskap i verktøyene, som å lage og legge ut en forelesning, gi en digital tilbakemelding på studentarbeider og kunne møte studenter i et digitalt møterom. Men like viktig er å forstå de

pedagogiske utfordringene som ligger i å flytte undervisningsvirksomheten ut av klasserommet. Gjennom å legge mye av virksomheten til digitale medier gjennom hele studiet, blir disse utfordringene tematisert og konkretisert.

Vektlegging av studentaktivitet

Et studium i praktisk høgskolepedagogikk, mener vi må ha høy grad av studentaktivitet. I konkretiseringen av den reviderte studieplanen, er det lagt stor vekt på at studentene skal arbeide sammen når vi møtes, og at de har ansvaret for deler av undervisningen. Deler av innholdet, så som å veilede og bli veiledet, må rimeligvis skje i form av strukturer der studentene er aktive. Også i vurderingsstrukturen er dette perspektivet inne ved at de gir (digitale) tilbakemeldinger på hverandres oppgaver.

Det nye studiet ble lyst ut våren 2017 og ved fristen utløpt var det 25 påmeldte. Disse fordeler seg slik:

- ✓ Avdeling for lærerutdanning - 5 deltakere
- ✓ Avdeling for informatikk – 1 deltaker
- ✓ Avdeling for ingeniørfag - 6 deltakere
- ✓ Avdeling for økonomi, samfunnsfag og språk - 4 deltakere
- ✓ Avdeling for helse- og sosialfag – 9 deltakere.

Se studieplanen:

<http://bit.ly/2qyMc5I>

Digitale verktøy og medier i fleksibel og nettbasert utdanning

Til sammen meldte det seg i ca. 10 deltaker til hele studiet eller til enkelt-emnene for studieåret 2016 – 2017. Siden studiet baseres på 15 – 25 deltakere var vi tvil om studiet skulle starte opp. Rektor og direktør mente vi likevel burde det, ikke minst fordi høgskolen er inne i en periode med satsing på fleksible studier og heving av digital kompetanse hos ansatte. Deltakerne kom fra avdeling for HS, LU og ØSS.

Det tredje emnet ble organisert i to runder, en som en del av det ordinære studiet og en for deltakere i de digitale utviklingsprosjektene (Se mer om dette på s. 7). Her var det 18 deltakere fordelt på alle avdelingene.

Studiet er svært fleksibelt organisert, med omtrent lik fordeling mellom fysisk samlinger og webinarer. PULS får gjennomgående gode evalueringsresultater på både enkeltemner og hele studiet. Deltakerne opplever at innholdet i studiet er relevant og at det gir dem nye og gode måter å drive undervisning på. Av særlig verdi trekkes det fram muligheter for å samarbeide med kollegaer og ikke minst blir kjent med kollegaer fra andre avdelinger. De muligheter som deltakerne får for å læres seg de ulike digitale løsningene godt framheves som helt avgjørende for at disse skal kunne tas aktivt i bruk i egen undervisning.

Vår erfaring med dette studiet har vært at det ved oppstart av emnene alltid har vært påmeldte deltakere som har trukket seg. Det har skapt problemer for både planlegging og gjennomføring, samtidig som det har bedratt til administrativt merarbeid i tilknytning til registrering av studenter i FS osv. Deltakere som trekker seg oppgir utelukkende problemer med å "rydde tid" i sine arbeidsplaner som årsak. PULS opplever dette som en utfordring i forhold til flere av de aktivitetene vi tilbyr innen vår kurs- og studietilbud. Vi kunne ønske at påmelding til studiet eller enkeltemner ble gjort mer forpliktende fra den enkelte og studieledelsen sin side.

Ukentlige kortkurs

Fra januar 2016 har PULS tilbudt ukentlige kurs i en del av de verktøyene som inngår i studiet Digitale verktøy og medier i fleksibel og nettbasert utdanning. Dette er for eksempel bruk av enkelt opptaksutstyr som TechSmith Relay, My Mediasite og Swivl, istandgjøring av Fronterrom og bedre utnyttelse av ulike funksjonalitet i LMS-et og/eller opprettelse av nettbaserte møterom i Adobe Connect. Studiet i Digitale verktøy og medier i fleksibel og nettbasert utdanning gir kunnskap om pedagogisk bruk av verktøyene mens disse kortkursene gir en starthjelp slik at man kan ta verktøyene i bruk for å gjøre egne erfaringer.

Det har gjennomgående vært svært få personer som møtt opp til disse kursene og etter et halvt år valgte vi å legge ned dette tilbudet.

Ved forespørsel tilbyr vi gjerne tilsvarende kurs, dersom avdelingen stiller med et visst antall personer (min, 5). Eksempelvis har PULS i samarbeid med og på oppdrag fra Avdeling for realfag vært med å holde et 16 timers kurs for å øke den digitale kompetansen hos dere ansatte. Både i form av litt "starthjelp" eller noe mer omfattende opplegg er vi positive til å utarbeide i samarbeid med avdelingene.

Studiekvalitet

EVA 2 – status og et kort tilbakeblikk

EVA 2 har gjennom drøyt ti år etablert seg som navnet på den årlige avdelingsovergripende studentevalueringen ved HiØ, også omtalt som Studiekvalitetsundersøkelsen. EVA 2 ble innført som en del av kvalitetssystemet ved HiØ da *Kvalitetsreformen* ble implementert i 2003–2004. Spørreskjemaet som anvendes er en norsk versjon av *Course Experience Questionnaire* (CEQ), som brukes ved flere studiesteder internasjonalt. Den norske versjonen, *Erfaringer med studiet* (EMS), retter seg mot studentenes erfaring og evaluering av ulike dimensjoner ved undervisnings- og læringsmiljøet og gir resultater i form av faktorskårer (1–5) for *God undervisning*, *Klare mål*, *Tilbakemeldinger/Veiledning*, *Generell kompetanse*, *Opplevd arbeidsbyrde*, *Vurderingsformer* og *Generell fornøydhet med studiet*.

En av PULS' hovedoppgaver har vært å bistå Utdanningskvalitetsutvalget (UKU) med gjennomføring og analyse EVA 2-undersøkelsen, i samarbeid med skolens kvalitetsrådgiver. Den første EVA 2-undersøkelsen ble gjennomført i 2005.

Et generelt problem med studentevaluering av undervisning er å oppnå en svarprosent som gir valide og reliable handlingsdata. I perioden 2005–2012 ble EVA 2 administrert på papir, med stadig bedre svarprosent: I 2012 og 2013 var den 72 %, som er et høyst akseptabelt resultat. En tommelfingerregel har vært å ikke bearbeide data for studier og årskull med svarprosent lavere enn 50 %, siden det gir lite pålitelige resultater.

I 2014 ble EVA 2 digitalisert og distribuert via nettet. Det førte til en lavere svarprosent enn tidligere: 36 %. For å få opp svarprosenten i 2015 ble det tatt flere grep. Blant annet tett oppfølging fra kvalitetsrådgiver med stadige «reminders» for å mobilisere så vel lærere som studenter, og premiering til studieprogrammet med høyest svarprosent ved hvert studiested, samt alle studier med svarprosent over 90 %. Det så ut til å virke. Målgruppen i 2015 var førsteårs-studentene. Samlet utvalg var på 1078 studenter hvorav 506 besvarte EVA 2. Det som gir en svarprosent på 47. To programmer hadde svarprosent på over 90 – de ble behørig feiret med kake i kantina på sine respektive studiesteder.

Resultatene fra 2015 viste at nærmere 3 av 4 HiØ-studenter i utvalget var fornøyd med kvaliteten på studieprogrammet (72,4%). Et mer positivt resultat i forhold til det generelle bildet basert på tidligere EVA 2-undersøkelser, hvor cirka 2 av 3 studenter oppga at de var fornøyd med kvaliteten. I 2015 utmerket tre programmer seg med en generell fornøydhet på over 90%. 2015-studenter vurderte også undervisningsfaktoren og lærerstabens tilbakemeldingspraksis mer positivt enn utvalgene for årene 2012–2014.

Ut fra det positive resultatet i 2015 var planen å følge opp 2015-kullet gjennom hele bachelorløpet, i 2016 og 2017. EVA 2-undersøkelsen i 2016 resulterte imidlertid i en svarprosent på under 20 %. Derfor ble dataene ikke analysert – og følgelig ble det heller ikke utarbeidet en EVA 2-rapport for 2016. Et brudd med tidligere praksis: EVA 2-rapporter er publisert årlig på HiØs hjemmeside siden 2005.

I inneværende studieår (2016–2017) er det ikke tatt initiativ til å gjennomføre den årlige EVA 2-undersøkelsen, verken fra Utdanningskvalitetsutvalget, ledelsen eller de enkelte avdelingene ved høgskolen. Dermed er det spørsmål om hvorvidt EVA 2 fortsatt skal inngå som del av høgskolens kvalitetssystem. Dette forholdet bør drøftes: Hvordan rutiner for ulike former for studentevaluering av undervisning og læringsmiljø bør utformes framover, siden det er et obligatorisk element i ethvert kvalitetssystem. Også PULS' rolle i arbeidet med studiekvalitet på dette området bør drøftes og avklares.

FoU/ Prosjektoppfølgning

Den FoU-aktiviteten som PULS har vært involvert i dette studieåret har i hovedsak vært knyttet til prosjekter for fleksible studier.

Oppfølging og veiledning av pilotprosjekt undervisningsopptak

Disse pilotprosjektene ble gjennomført i studieåret 2015 – 2016 og er nærmere beskrevet i fjorårets PULS-rapport

Resultatene fra prosjektene ble oppsummert i form av sluttrapporter. Prosjektbeskrivelser og rapporter er presentert på en egen nettside.

Les mer: <http://bit.ly/2r6PprV>

Faglig organisering og veiledning av 14 digitale utviklingsprosjekter

Som en del av høgskolens satsing på fleksibel utdanning ble det for studieåret 2016 – 2017 lyst ut midler til digitale utviklingsprosjekter. (Se utlysningen: <http://bit.ly/2rfc7wm>)

Til sammen 14 prosjekter ble. Prosjektene ble koordinert gjennom emnet Digitale utviklingsprosjekter FEDV316-2 og PULS har hatt et faglig ansvar for organisering, oppfølging og veiledning av prosjektene. Det har vært organisert fire fysiske samlinger og et nettmøte i løpet av prosjektperioden. Alle i PULS har vært veiledere i prosjektene. Prosjektbeskrivelser og rapporter er tilgjengelig på denne siden: <http://bit.ly/2dOSB7I>

Det foreligger ingen samlet evaluering fra disse prosjektene, men vår erfaring er at det har vært stor aktivitet i tilknytning til disse arbeidene og det er også stor bredde i valg av så vel digitale løsninger som prosjektideer. Prosjektene avslutter med en åpen fagdag for alle ansatte der det enkelt prosjekt presenteres i form av postere.

Utlysning, vurdering og oppfølging av pilotprosjekter til Canvas

Våren 2017 ble det besluttet at Høgskolen skal bytte læringsplattform - fra Fronter til Canvas. En arbeidsgruppe ledet av PULS ble nedsatt for å komme med anbefalinger til hvordan dette arbeidet bør organiseres. For studieåret 2017 – 2018 vill det bli gjennomført piloter fra alle avdelingen. Høsten 2018 går alle over til Canvas. Det er nedsatt en prosjektgruppe for dette arbeidet som ledes av PULS. I tillegg går PULS inn med mye ressurser i oppfølgingen og opplæring knyttet til pilotprosjektene. Dette vil være en av hovedaktiviteter kommende studieår.

Samarbeid og nettverksbygging

Møtedeltakelse

PULS har i inneværende studieår deltatt på flere møter med utvidet faglig ledergruppe, på personalmøter ved de ulike avdelingene og på studielederforum. Leder av PULS sitter i styringsgruppa for fleksible studier og Anne Skumsnes er fast medlem for PULS i Utvalg for utdanningskvalitet. I tillegg deltar vi på de faste møtene i studieseksjonen.

Alumnigruppe - DigiPed

Deltakere som har gjennomført deler av eller hele studiet i Digitale verktøy og medier blir invitert til å delta i PULS sin ressursgruppe DigiPed. Deltakere fra denne gruppa benyttes ofte når PULS blir bedt om å komme med anbefalinger eller utredninger i relevante saker. Gruppen består av ca. 30 medlemmer.

Nettverkseminar om UH-pedagogikk

3. – 10 september 2017 arrangerte Norsk nettverk for universitets- og høyskolepedagogikk samling i Hellas. Pål Ellingsen og Hanne Røising deltok fra PULS. Dette var en unik anledning til å bli kjent med deltakere i det nasjonale nettverket og ikke minst hva andre som jobber med innenfor det høyskolepedagogiske feltet. Som et konkret resultat av denne samlingen ble det opprettet en redaksjonsgruppe for å arrangere nasjonale webinarer (Les mer om dette i neste avsnitt)

Nasjonale webinarer

I regi av det nasjonale nettverket for universitets- og høyskolepedagogikk har PULS vært medarrangør av nasjonale webinarer i regi av nettverket. Webinarene har vekket stor interesse i sektoren med over 100 påmeldte til hver av disse. PULS har bidratt ved å sitte i redaksjonskomiteen, hatt faglige bidrag og hatt det tekniske ansvaret i Adobe Connet. Les mer her:

Oppslag hos Norgesuniverset:

<http://bit.ly/2skO4eM>

<http://bit.ly/2rThHqY>

<http://bit.ly/2rTjAE9>

UNINETT sitt prioriteringsråd for undervisningsstøtte

For de neste fire årene er leder av PULS valgt inn i UNINETT sitt prioriteringsråd for undervisningsstøtte. Utvalget består av ressurspersoner fra norsk universitets- og høyskolesektor. Målet med prioriteringsrådene er å sikre at UNINETT sine tjenester og leveranser er i tråd med våre kunders behov. Prioriteringsrådene er rådgivende, og bistår UNINETT strategisk med å utvikle et relevant og verdiøkende tjenestetilbud.

Deltakelse på kurs/ konferanser

I løpet av studieåret har PULS deltatt på følgende kurs/konferanser:

[Workshop om digital vurdering i høyere utdanning](#) (18.november)

[Plagiering i et læringsperspektiv](#) (16. februar)

[Opphavsrett i undervisning; Del mer, del bedre DelRett](#) (21.mars)

Oppsummering og utfordringer

PULS har relevante og sentrale oppgaver knyttet til undervisning og læring. I forhold til vårt mandat som innebærer at PULS skal stimulere til samarbeid innenfor undervisning, formidling, utvikling og forskning er det vår vurdering at de ulike aktivitetene i PULS sin regi i stor grad bidrar til nettopp dette. De erfaringsutvekslinger som finner sted gjennom våre studier og de prosjektene vi koordinerer og leder bekrefter nettopp dette. Deltakerne trekker fram betydningen av å møtes på tvers av fag og avdelinger og opplever dette som svært nyttig og verdifullt.

I tillegg er vårt mandat å bidra til økt bruk av digitale verktøy og medier i utviklingen av i HiØ's studieprogrammer og undervisningstilbud. Vi mener at Studiet i digitale verktøy og medier i fleksible og nettbasert utdanning har vært et viktig bidrag for å oppnå dette. I den nye studieplanen i praktisk høgskolepedagogikk og digitale undervisningsformer videreføres dette – og målgruppen for studiet er med det utvidet. Studiet retter seg både mot ansatte som trenger pedagogisk basiskvalifisering for fast ansettesle med også mot ansatte som trenger eller ønsker å fornye sin pedagogisk praksis.

De fire kjerneområdene for PULS sin virksomhet er styrende for våre aktiviteter.

Vi opplever at høgskolens faglig ledelse tar oss med på råd i spørsmål og problemstillinger som er relevante for PULS – og vi opplever også stor grad av legitimitet for vår virksomhet.

De utfordringene vi er særlig opptatt av er;

HiØ trenger et lærings- og mediasenter

HiØ har ikke tilbud for sine ansatte om et lærings- og mediasenter der det gis støtte for ulike former for medieproduksjon. Vi mener dette setter begrensninger for at HiØ skal fremstå som en moderne og fremtidsrettet høgskole. Et mediasenter med med topp moderne produksjonsutstyr og ansatte med tilstrekkelig kompetanse for å benytte slikt utstyr vil kunne bidra til at høgskolen kan tilby høykvalitets live-streaming av undervisning/arrangement og videoproduksjon for ulike typer læringsobjekter som brukes i "blended learning". Vi bør etterstrebe å tilby tidsriktige og hensiktsmessige tjenester, og å samarbeide med andre i UH-sektoren for å holde oss oppdatert på både tekniske og pedagogiske muligheter. Se eksempel fra Universitet i Agder.

<http://bit.ly/2qF6e9P>

Faglig ledelse må i økt grad stimulere til bruk av digitale verktøy og medier i undervisning for sine ansatte

Høgskolen i Østfold har trolig utpekt seg ved å tilby sine ansatte et 15 studiepoengs studium i digitale verktøy og medier. I forhold til de problemer som har vært knyttet til rekruttering til dette studiet, mener PULS at den faglige ledelsen i større grad bør se sitt ansvar som premissgiver for

hvordan de fagansatte jobber med teknologi og i hvilken grad teknologi tas i bruk i undervisnings- og læringsaktiviteter. I den siste rapporten fra Norgesuniversitet dokumenteres dette grundig. De bekrefter at det fremdeles er slik at bruk og valg av digitale verktøy i undervisningen underlagt den enkelte fagansattes individuelle preferanser og ferdigheter. Her understrekes betydningen av å en tettere kobling mellom læringsmål, arbeidskrav og læringsutbyttebeskrivelser i fagene der potensielt i digitale undervisnings- og læringsformer bør vektlegges i større grad. Dette er også vektlagt i den nye stortingsmelding om kultur for kvalitet i høyere utdanning.

Overgang til nytt LMS og nytt system for digital eksamen stiller organisasjonen overfor store utfordringer

Neste studieår gjennomføres Canvasprosjekter på alle avdelingene. Høsten 2018 avvikles Fronter som læringsplattform og alle skal da over til Canvas. Prosjektperioden styres av en prosjektgruppe som skal anbefale hvordan dette arbeidet bør organiseres pedagogisk, administrativt og teknologisk. Den nye læringsplattformen kan bli et viktig bidrag mot mer studentaktive undervisningsmetoder der nye, pedagogiske metoder kan tas i bruk på en god måte. En forutsetning for dette er at ansatte prioriterer å sette seg inn i de mulighetene som ligger der, at vi får til god opplæring og et godt supportapparat. I tillegg bør den enkelte avdelingen avsette superbrukere knyttet til dette arbeidet. Dette vil kreve omstilling men også "friske midler".

Våren 2017 ble Inspera valgt som digital løsning for eksamen. Hensikten med dette er ikke bare å sette strøm på gammel praksis – men å vurdere eksisterende vurderingsordninger der digitale løsninger sees på som en mulighet og ikke begrensning. Lykkes vi i dette arbeidet kan vi oppnå læring for og med vurdering. DET bør være et mål.

Hvordan skal HiØ ivareta ulike former for studentevaluering av undervisning og læringsmiljø

Som nevnt tidligere i rapporten er det i inneværende studieår (2016–2017) ikke tatt initiativ til å gjennomføre den årlige EVA 2-undersøkelsen, verken fra Utdanningskvalitetsutvalget, ledelsen eller de enkelte avdelingene ved høgskolen. Dermed er det spørsmål om hvorvidt EVA 2 fortsatt skal inngå som del av høgskolens kvalitetssystem. Dette forholdet bør drøftes: Hvordan rutiner for ulike former for studentevaluering av undervisning og læringsmiljø bør utformes framover, siden det er et obligatorisk element i ethvert kvalitetssystem. Også PULS' rolle i arbeidet med studiekvalitet på dette området bør drøftes og avklares.

Halden 2. juni 2017
For PULS;
Hanne Røising, leder